

Загальні рекомендації використання штучного інтелекту в навчанні та викладанні у ЗУІ

Затверджено рішенням вченої ради,
протокол № 8 від 25.09.2024 р.
Введено в дію наказом ректора № 101-Вн від 30.09.2024 р.

Використання **AI** (англійською – *artificial intelligence*) або штучного інтелекту (**ШІ**) стає все більш поширеним у багатьох сферах життя. Було б великою помилкою, якби ми не зайнялися питанням про те, чи можна використовувати ШІ, яким чином і в якому обсязі, в освіті, особливо у вищій освіті, яка обов'язково знаходиться в авангарді інновацій.

Сьогодні більшість експертів рекомендують закладам освіти уникати повної заборони ШІ і натомість дозволяти учням, студентам вивчати ШІ за допомогою інструментів на основі ШІ, таких як ChatGPT, які використовуються для виконання певних завдань. Звичайно, це викликає багато запитань у вчителів, викладачів:

- ✓ Коли використання ШІ дозволено, а коли ні?
- ✓ Наскільки студент може покладатися на ШІ?
- ✓ Які прийнятні рівні використання ШІ в конкретному випадку?
- ✓ Як здобувачі повинні цитувати інформацію, отриману за допомогою інструментів ШІ?
- ✓ Який найкращий спосіб для вчителів, викладачів повідомити студентам про свої очікування щодо належного використання ШІ?

У Сполучених Штатах Америки багато штатів уже розробили свої рекомендації для навчальних закладів, які працюють на їхній території, щодо використання ШІ в освітньому процесі. До цих штатів також відноситься штат Північна Кароліна (англ. North Carolina — 12-й штат Сполучених Штатів Америки; столиця — Ролі), розташований на східному узбережжі США.

Тамтешня влада рекомендує 5-бальну шкалу для навчальних закладів і викладачів, а також рекомендує викладачам використовувати цю шкалу щодо навчальних дисциплін чи конкретного завдання (наприклад: написання дипломної роботи, подання есе, підготовка виступу тощо), посилаючись на конкретний пункт шкали, вони визначають, якою мірою AI може бути використаний для вирішення завдання. Вони підкреслюють, що можуть існувати завдання, у яких використання ШІ заборонено, але в основному використання ШІ залежить від конкретного завдання. Вважається навіть можливим, що викладач вимагає обов'язкового використання ШІ під час виконання певних завдань, якщо мета полягає в тому, щоб його студенти ознайомилися з інструментами ШІ та можливостями їх використання. Тому завжди завданням і відповідальністю викладача є визначення того, який пункт даної шкали він призначає своїм студентам для використання під час конкретного завдання, і шкала коливається від заборони до повного дозволу.

Шкала не лише визначає, чи можна використовувати ШІ та в якій мірі, але й те, як здобувач має вказати, чи використовував він ШІ під час виконання завдання. Це дає всім зрозуміти, наскільки студент покладался на ШІ при підготовці завдання.

Шкала	Рівень	Опис	Обов'язок інформування
0	Не можна використовувати ШІ для виконання зазначених завдань	Завдання повинно бути виконано повністю без використання ШІ, спираючись виключно на власні знання та навички. Отже, штучний інтелект НЕ може використовуватися в жодній формі для розв'язання чи виконання даного завдання або його частин.	Заява про те, що студент не використовував ШІ для виконання завдання.
1	Можливе використання ШІ для генерації ідей та структуризації.	Контент, створений за допомогою ШІ, не може бути включений до поданого матеріалу, проте студенти можуть використовувати ШІ для генерації ідей або для розробки структури свого письмового завдання.	Студент має повідомити (в письмовій формі) про використання ШІ, якщо таке мало місце, та описати, яким чином його було застосовано; необхідно надати посилання на взаємодії з чат-ботами.
2	ШІ може бути використаний для збору та редагування даних.	З допомогою ШІ не можна створювати новий контент, але студенти можуть використовувати ШІ для збору даних, пошуку інформації та редагування поданого тексту, щоб створити більш чіткий і якісний кінцевий продукт.	Студент повинен повідомити (написати) про використання ШІ та надати посилання на чати.
3	ШІ може бути застосований для виконання конкретних (часткових) завдань.	Студенти можуть використовувати ШІ для виконання певних елементів або частин завдання (наприклад, для генерування ідей, збору даних, редагування, структурування, виправлення помилок). Від студента очікується перевірка та критичне оцінювання контенту, створеного за допомогою ШІ, а також оцінювання роботи технології і, за потреби, її доповнення та коригування. Студент несе відповідальність за готовий контент.	Студенти повинні вказати ті частини завдання, де використовувався ШІ, і пояснити, як саме він був використаний. Посилання на чати з ШІ також потрібно подати.
4	Повне використання штучного інтелекту (під контролем і наглядом людини).	Студенти можуть вільно використовувати інструменти ШІ як допомогу в процесі виконання завдання на всіх етапах роботи. ШІ є партнером, а не самостійним творцем контенту. Однак студент несе відповідальність за оцінку та нагляд за роботою технології, а також за оцінювання роботи технології і, за потреби, її доповнення та коригування. Студент відповідає за готовий контент.	Студенти повинні зазначити, якщо використовувався ШІ, і пояснити, як саме він був використаний. Також потрібно подати посилання на чати з ШІ. Студенти повинні вміти відповісти на питання, яка частина завдання є їхньою власною роботою, а яка була виконана частково або повністю за допомогою ШІ.